

Søndag 7. november 2021

Allehelgensdag

Prekentekest:

Matt 5, 13 – 16

Dere er jordens salt! Men hvis saltet mister sin kraft, hvordan skal det da bli gjort til salt igjen? Det duger ikke lenger til noe, men kastes ut og tråkkes ned av menneskene.

Dere er verdens lys! En by som ligger på et fjell, kan ikke skjules. Heller ikke tenner man en oljelampe og setter den under et kar. Nei, man setter den på en holder, så den lyser for alle i huset. Slik skal deres lys skinne for menneskene, så de kan se de gode gjerningene dere gjør, og prise deres Far i himmelen!

Lesetekster:

Salme 84, 2-8

Hvor elskelige dine boliger er,

HERRE Sebaot!

Jeg lengtet, ja, fortærtes av lengsel

etter HERRENS forgårder.

Nå jubler hjerte og kropp mot den levende Gud.

Spurven har funnet et hjem,

svalen har fått seg et rede

hvor den kan legge sine unger,

ved dine altere, HERRE Sebaot,

min konge og min Gud.

Salige er de som bor i ditt hus,

de skal alltid love deg. Sela

Salige er de som har sin styrke i deg,

de som lengter etter å dra opp til tempelet.

Når de drar gjennom baka-trærnes dal,

gjør de den til et kildevell,

og høstregnet legger sin velsignelse over den.

De går fra kraft til kraft,

de trer fram for Gud på Sion.

Hebr 12, 1 – 3

Derfor, når vi har så stor en sky av vitner omkring oss, så la oss legge av alt som tynger, og synden som så lett fanger oss inn, og med utholdenhet fullføre det løpet som ligger foran oss, med blikket festet på ham som er troens opphavsmann og fullender, Jesus. For å få den gleden han hadde i vente, holdt han ut på korset uten å bry seg om skammen, og nå har han satt seg på høyre side av Guds trone. Ja, tenk på ham som holdt ut en slik motstand fra syndere, så dere ikke blir trette og motløse.

Dagens prentekst og lesetekster utfordrer på tre forhold:

- Å løfte blikket og ha et høyere perspektiv på tilværelsen, enn det vi ser i våre omstendigheter.
- Å feste blikket på Gud og ha forankringen for våre liv og vår tjeneste der.
- Å ha vår identitet i Jesus Kristus, og la han være vår kilden til fred.

Bakgrunn:

Foranledningen til dagens prentekst om å være lys og salt i verden, er den kjente talen Jesus holdt - saligprisningene. I denne talen snur Jesus på mange måter opp ned på vår tanke om lykke, ære, glede, frihet og rikdom. Menneskers tanke om lykke og rikdom kan fort bli en kilde til ulykke, tomhet, fattigdom og vanære. Det vi mennesker gjerne søker etter som livets store skatt og lykke, kan bli noe som «møll og mark» ødelegger og det kan frarøve oss selve lykken og saligheten.

Momenter til preken:

Salt har flere effekter:

- Salt bevarer fra forråtnelse og holder maten frisk.
- Salt er en smaksforsterker.
- Salt smelter is.
- Salt kan også svi.

Lys har også flere effekter:

- Det lyser opp i mørket så en kan se klart.
- Det avslører det som gjemmer seg i mørket.
- Det skaper trygghet for omgivelsene

På grunn av sine egenskaper kan derfor salt og lys skape både glede og motstand.

Å leve et liv med Jesus er et annerledes liv enn verden rundt oss gjerne lever. Kristne må noen ganger velge å tenke annerledes, prioritere og velge annerledes enn det våre omgivelser gjør.

Å være annerledes er ikke et mål i seg selv, men å være annerledes er en naturlig konsekvens av livet sammen med Jesus.

Og annerledesheten er nødvendig, fordi Guds rike er annerledes enn verden rundt oss.

Verden trenger mennesker som:

- ser dem ingen andre ser
- som ikke måler andres verdi ut ifra penger, utseende og makt.
- som er villige til å tilgi og tilby en ny start for mennesker og relasjoner.
- som er villige til å snu det andre kinnet til.
- som er villige til å si fra om urett, selv om det «svir» i andres ører.
- som vil ha sannhet frem i lyset.

- Som vil avsløre mørkets gjerninger.

Teksten gir oss også en advarsel eller en formaning:

«Men hvis saltet mister sin kraft, hvordan skal det da bli gjort til salt igjen? Det duger ikke lenger til noe, men kastes ut og trækkes ned av menneskene.»

Hvis livet med Jesus ikke gjør oss annerledes enn samfunnet rundt, blir kristenlivet på flere måter «verdiløst,» fordi vi ikke utgjør en forskjell

Salt skal sette smak, salt skal bevare – hvis ikke er funksjonen til saltet borte.

Lyset skal skinne, det er selve hensikten med lyset. Å sette lyset under et kar er meningsløst.

Styrken i lyset vil være forskjellig, men lyset skal skinne.

Og lys vil alltid - uavhengig av lysstyrke - være sterkere enn mørket, fordi det er lys.

Mørke er ingen kraft i seg selv, mørke er mangel av lys.

Et lite lys vil gjøre mørket mindre mørkt.

På den måten blir det livet eller tjenesten som kanskje få eller ingen ser også verdifullt.

Det handler ikke om hvor sterkt vi lyser, eller hvor synlig vår tjeneste er, men at vi lyser med det lyset vi har, tjener med de gavene Gud har gitt oss.

Kilden / forutsetningen for å være lys og salt, er en god og tett relasjon til Jesus, Han som er verdens lys og vår kilde til kraft og liv. Salme 84 leder oss inn i denne relasjonen.

Salige er de som bor i ditt hus,....

Salige er de som har sin styrke i deg,

de som lengter etter å dra opp til tempelet.

Dypest sett er alle mennesker skapt til fellesskap og en nær relasjon til Gud.

Gud ønsker relasjon med oss mennesker, Han liker fellesskap med oss.

Konsekvensen av å følge Jesus er dermed ikke nødvendigvis et liv med fred, fremgang og seier i denne verdens målestokk. Vi utfordres til å ha et større overblikk over tilværelsen enn det omstendighetene skulle tilsi. Vi kalles til å feste blikket for våre liv og vår tjeneste på Gud.

Mange mennesker (“en sky av vitner”) har erfart både prisen og lykken med å velge å følge Jesus og la det få konsekvenser for sine valg og sin livsførsel. De har erfart at lykke i ordets rette forstand ligger i deres identitet og liv i Gud, ikke i bekvemme omstendigheter.

Jesus gav oss et forbilde med selv å gi avkall på sin himmelske herlighet for å bli lik oss mennesker. På samme måte oppfordrer Hebreerbrevets forfatter oss til å holde ut, slik Jesus holdt ut i lidelsene.

Den skyen av vitner som vi leste om i Hebreerbrevet, er trosheltene fra Det gamle testamente – fra 1. Mosebok til profetene. Nå har vi en enda større ‘sky av vitner’ - nemlig alle de som har valgt troen på tross av stor motstand – helt fra bibelsk tid gjennom hele kirkehistorien og fram til idag. De som nå sitter i fengsel for sin tros skyld, er både forbilder og læremestere for oss som lever i en del av verden hvor vi ikke risikerer forfølgelse for vår tro.

Idag, på Søndag for forfulgte, blir vi særlig oppfordret til å se på deres eksempel som sitter i fangenskap for Jesu skyld. De som kunne levd som frie mennesker om de hadde valgt å fornekte sin Mester og Herre.

Det viktigste er å gå sammen med Jesus, selv om vi havner i fengsel eller går andre veier enn verden omkring oss. Også de gangene jeg må stå alene, avstå fra min rett, eller oppleve urett fordi jeg vil holde fast på Jesus Kristus.

Spørsmål til ransakelse:

Er mine verdier som jeg lever for, verdt å dø for?

Ressurs/filmer: <https://www.opendoors.no/sff>

- *Taher* fra Iran opplevde å bli fengslet for sin tro
- *Fange 42*: fra Nord-Korea
- *Lucina* bla kidnappet og tvangsgiftet. Hun spør etter våre bønner

Musikkfilmer: <https://www.opendoors.no/sff>

Korsets folk - Sterk og nydelig musikkvideo – laget som respons på de 21 koptiske kristne som ble drept i Libya i 2015

I have decided to follow Jesus - hør den sterke historien bak den kjente sangen